

कष्टश्रायं परिश्रमः MBH. 13, 2365. मक्ता तपसा लब्धो विविधैश्च परिश्रमैः R. 2, 86, 12. 6, 100, 9. अलं परिश्रमेण (v. l. für परिश्रमेण) MRĀĪ. 1, 9. वाञ्छात्रेणापि यामीति वक्तव्ये कः परिश्रमः HARIV. 4813. जपे कृतपरिश्रमौ 18983. पातञ्जले मन्त्रभाष्ये कृतभूरिपरिश्रमः Verz. d. Oxf. H. 164, b, 2 v. u. No. 107, Cl. 4. KIR. 4, 17, 8, 7. अस्त्राद्यो वदतः पुत्र तवायं वाकपरिश्रमः HARIV. 4235. R. 6, 100, 13. शास्त्रं ° anhaltende Beschäftigung mit den Lehrbüchern MALLIN. zu RAGH. 1, 5. तन्निमित्ताभिरामौ कथाभिरपरिश्रमौ nicht müde werdend von den Gesprächen DAÇ. 2, 5.

परिश्रय (von श्रि mit परि) m. *Umfassung, Einfriedigung*: व्रजः सपरिश्रयः ÇAT. Br. 14, 9, 4, 22. *Zufucht* (श्राश्रय) und *Versammlung* (समा) ÇKDR. und WILS. nach MRD.; die gedr. Ausg. j. 121 liest aber प्रतिश्रय.

परिश्रयणा (wie eben) n. *das Umfassen, Einfriedigen* Schol. zu KĀTJ. ÇR. 21, 3, 33.

परिश्रव s. परिश्रव.

परिश्राम (von श्रम् mit परि) m. *Ermüdung, eine ermüdende Beschäftigung*: श्रेयः ° die grosse Mühe, die man sich giebt um die Seligkeit zu erlangen. BHĀG. P. 2, 9, 20.

परिश्रित् (von श्रि mit परि) f. *Einfasser*, so heissen kleine Stetne, mit welchen die Feuerstelle und andere Theile des aufgeschichteten Altars umlegt werden. ÇAT. Br. 7, 1, 1, 12. fgg. 3, 1, 10, 3, 11. 9, 1, 1, 5, 4, 3, 7, 10, 4, 2, 2, 3, 5. fgg. KĀTJ. ÇR. 16, 8, 22, 28. 17, 1, 7, 18, 1, 1, 6, 13. 21, 3, 33. अनु ° 17, 2, 12. सपरिश्रित्क 18, 3, 7.

परिश्रित (wie eben) 1) adj. s. u. श्रि. — 2) n. so v. a. परिवृत n. AIR. Br. 1, 13. ĀÇV. GṆJ. 2, 5. ÇAT. Br. 3, 1, 2, 3. 14, 1, 2, 15. LĀTJ. 4, 3, 17. So ist wohl auch st. परिस्मृत zu lesen in der Stelle: श्रानश्च पङ्क्तिरुपाश्रय नावित्नेरुत्क्रयं च न । तस्मात्परिस्मृते दद्यात्तिलाश्चावकीरयेत् ॥ MBH. 13, 4291.

परिश्रुत (partic. von श्रु mit परि) 1) adj. s. u. श्रु. — 2) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge des Skanda MBH. 8, 2562. 2563.

परिषाट ein best. Theil des Hauses VJUTP. 136. °वारिक Diener 210. Zerlegt sich scheinbar in परि + षाट.

परिषद्व (von परिषद्) n. *das eine-Versammlung-Sein*: अत्रतानाममन्त्राणां ज्ञातिमात्रोऽतीविनाम् । सक्लशः समेतानां परिषद्वं न विद्यते ॥ M. 12, 114.

परिषद् (सद् mit परि) 1) adj. *umlagernd*: वि वज्रेण परिषेदो जघानायत्त्रापो ऽर्ध्वनामिच्छुमानाः RV. 3, 33, 7. — 2) f. *consensus, Versammlung, Zuhörerschaft, Rathversammlung* AK. 2, 7, 14. H. 481. HALĀJ. 4, 60. UGĒVAL. zu UNĀDIS. 1, 129. ÇAT. Br. 14, 9, 2, 1. KAUC. 38. सपरिषत्क (श्राचार्य) GOBH. 3, 2, 40, 4, 23. अलमनेन परिषत्कृतकूलविमर्दकारिणा परिश्रमेण MRĀĪ. 1, 9. ÇĀK. 3, 11, 4, 2. MĀLAV. 3, 9. Spr. 1704. दशावरा वा परिषद्यं धर्मं परिकल्पयेत् M. 12, 110. fgg. MBH. 16, 73 (mit स fälschlich geschrieben). R. GORR. 2, 13, 16. अमात्यं ° MĀLAV. 69, 21. मन्त्रि ° 70, 7. सभापरिषेदो मध्ये MBH. 4, 524. मोक्षमक्त्वा ° HIOUEN-THSANG 1, 38. 41. pl. TRIK. 2, 7, 5. R. 2, 111, 5, 24. GORR. 121, 12. — Vgl. पर्यद्, पारिषत्क, पारिषद्, पारिषद्क, पारिषद्य.

परिषद् m. Var. für पारिषद् BHAR. im DVIRŪPAK. ÇKDR. für पार्यद् Ind. St. 3, 269. fgg.

परिषद्य 1) adj. (von सद् mit परि) parox. *was man umwerben, um was man sich Mühe geben muss*: परिषद्यं (zu meiden Ntr. 3, 2) क्षरणाय IV. Theil.

स्य रेकणो नित्यस्य रायः पतयः स्याम RV. 7, 4, 7. colendus: परिषद्यो (zur Versammlung gehörig MAHLDB.) ऽसि पवमानः VS. 5, 32. TB. 3, 1, 2, 11 in Z. f. d. K. d. M. 7, 274. — 2) m. (von परिषद्) *Mitglied einer Versammlung, Beisitzer, Zuhörer* BHAR. im DVIRŪPAK. ÇKDR.

परिषद्वन् (von सद् mit परि) adj. *umlagernd, umgebend* RV. 10, 61, 13. परिषद्वलं (von परिषद्) adj. *von einem Rath umgeben* P. 5, 2, 112. रीजन् Sch. *Versammlungen darbietend*: अश्रयमान् BHAR. 4, 12. m. *Mitglied einer Versammlung, Beisitzer* ÇABDAR. im ÇKDR.

परिषय (von सा mit परि) m. *neben* निषय und विषय P. 8, 3, 70.

परिषीवण (von सिव् mit परि) n. *das Umwinden* KĀTJ. ÇR. 8, 6, 12.

परिषूति (von सू mit परि) f. *Bedrängniss* (?): युवं रेभं परिषूतेरुत्स्यद्यः RV. 4, 119, 6. मार्किर्नो अस्य परिषूतिरीशत 9, 85, 8.

परिषेक (von सिच् mit परि) m. *Begiessung, Uebergiessung, Giessbad* SUÇR. 1, 46, 17. 182, 8. 365, 3. 2, 3, 15, 5, 5. शीतमालेपनं कार्यं परिषेकश्च शीतलः 19, 16. 60, 10. 412, 10. दारपत्ति शिला परिषेकैः VARĀH. BRH. S. 53, 116. शयनानि च मुष्यानि परिषेकाश्च पुष्कलाः wohl *Badeapparat* MBH. 13, 2779. परि ° SUÇR. 1, 39, 12. 2, 28, 5, 35, 3.

परिषेकं (wie eben) adj. *begiessend, übergiessend*; mit seinem obj. componirt gaṇa याज्ञकादि zu P. 2, 2, 9. 6, 2, 151. v. l. परिषेक.

परिषेचन (wie eben) n. *das Begiessen, Uebergiessen* SUÇR. 1, 100, 3, 2, 364, 11. 38, 14. KĀTJ. ÇR. 26, 7, 35. LĀTJ. 1, 6, 10. VARĀH. BRH. S. 53, 115. *Wasser zum Begiessen der Bäume* MBH. 12, 9116. fg.

परिषोडश (प° + षोडशन्) *volle sechzehn*: रथेनैकेन शुश्रेणा दत्तिभिः परिषोडशैः N. 26, 2.

परिष्कष partic. praet. pass. von स्कन्द् mit परि SIDDH. K. 129, b, 6. °ष्कन Schol. zu P. 8, 3, 74. परिष्कन m. = परिष्कन्द RĀJAM. zu AK. 2, 10, 18. ÇKDR.

परिष्कन्द (von स्कन्द् mit परि) m. P. 8, 3, 75, Sch. *Diener* RĀJAM. zu AK. 2, 10, 18. ÇKDR. VS. 30, 13. du. *zwei zur Seite des Wagens gehende Diener* AV. 15, 2, 1. fgg. परिष्कन्द AK. 2, 10, 18. H. 360. HALĀJ. 2, 214. परिष्कन्दो रथस्यासन् MBH. 8, 1497. मन्त्राभूय ° adj. (कालचक्र) 14, 1234. Nach P. 8, 3, 75 gehört परिष्कन्द mit स zu den प्राच्यभरत.

परिष्कन s. परिष्कष.

परिष्कर (von 1. कर् mit परि) m. *Verzierung*: सप्तर्षिमण्डलं चैव रथस्यासीत्परिष्करः MBH. 8, 1477.

परिष्कार (wie eben) m. 1) *Schmückung, Schmuck, Verzierung* AK. 2, 6, 2, 38. H. 650. HALĀJ. 2, 385. क्रियतामस्माकं नखलेभ्यो परिष्कारः DHŪRTAS. 94, 14. हेम ° वाजिन् MBH. 5, 3348. रथ 7, 268. 280. 14, 2642. — 2) *Hausgeräthe* VJUTP. 137. SADDH. P. 4, 21, a. °वशिता VJUTP. 24.

°चीवर *eine Art von Gewand* 207. Ueberall परिष्कार.

परिष्क्रिया (wie eben) f. 1) *das Verzieren*: हेमाग्निदेवताधूपभस्मना च परिष्क्रिया । कार्या क्षीरदिभाण्डानामेव तद्रक्षणं स्मृतम् ॥ MĀRK. P. 51, 38. — 2) *अग्नि ° die Pflege des heiligen Feners*, v. l. für अग्निपरिष्क्रिया M. 2, 67 in der ed. Calc.

परिष्कवनिय adj. *zum परिष्कवन (s. स्तु mit परि) bestimmt*: स्तोम ÇĀĀK. ÇR. 17, 7, 6.

पैरिष्टि f. 1) *Hemmung, Hinderniss*: स्रतस्य देवा अनु व्रता गुर्भुवत्प-रिष्टिर्गौर्न भूम RV. 1, 63, 3(2). नक्तिः परिष्कर्मध्वन्मधस्य ते यद्वाशुषे द-